ואחד זכחים שאינן ראויין. לפסח: פטור. הואיל וטרוד במחשבת

לבו מאז הופרשו ויודע שעליו להקריבם טועה ושוחטן לשם פסח:

על שחינן רחויין שחייב. דלחו טועה הוח: חפילו עגל. דסד״ח

הנה: האי טריד ביה. כל ימי

הפרשתן בלבו ועסוק ואומר מתי

אפנה ואקריבנו: חולין לשם פסח מה

לי א"ר מאיר. כלומר מה ר' מאיר

אמר לנו בו: מודה היה ר' מאיר

בבעלי מומין. הואיל ולאו בני קרבן

נינהו לא יכול לומר טועה הוא וחייב

הכא נמי חולין לשם פסח יהא חייב

הואיל ולאו בני קרבן נינהו: הני

מיחלפי. חולין בקדשים מיחלפי ויכול

לומר טעיתי סבור הייתי קדשים הן

משום הכי פטור: הני לא מיחלפי.

בעלי מומין בקדשים לא יכול לומר

טעיתי כסבור קדשים הן משום הכי

חייב: חלמה טעמה משום טירדה.

ולאו משום איחלופי וחולין לא טריד

ואוכליו עונו ישא: אשמו נדה בעל חייב. כדמוקי לה לקמיה בסמוך

לווסתה ובמעוברת דלאו מצוה היא.

ולקמיה מפרש ואזיל אם חלוק הוא

על ריש לקיש או מוסיף על דבריו:

כל שכו בההוא. (ב) נותר: דמחייב.

דאין שם לחלוחית מצוה אבל הכא

אע"ג דמעוברת מיהו מלות שמחת

אשתו איכא: בשפוד ליכא למאן (ג)

נישייליה: ור' יוחנן מחי שנח יבמחו.

דפטור ואע"ג דהוה ליה לשיולי:

דקה עביד. מלות יבום. בביחה

ראשונה קאמר: אשתו. מצות פריה

ורביה: עונה. לפי מה שהוא חמר

או גמל או טייל או תלמיד כדמפרש

בכתובות (דף פא:): לשמח את אשתו. אפילו שלא בשעת עונתה

אם רואה שמתאוית לו: ומשני

בסמוך לווסתה. דמוזהרין ישראל

לפרוש מנשותיהן סמוך לזמן ווסת

נדותיהן כדאמרינן בשבועות (דף יח:)

והזרתם את בני ישראלי והדוה בנדתהי

מכאן אזהרה לבני ישראל שיהו פורשין

מנשותיהן כו': אי הכי יבמתו נמי.

סמוך לווסתה לא רמיא מצוה עליה:

בויו מינה. בוש ממנה לשוחלה חם

סמוך לווסתה הוא: ור' יוחנן.

דאמר פטור כמאן: ברשות. של מלוה

שהיה טרוד בה: דומנה בהול.

שהבוע לה היום וטרוד באם לא

עכשיו אימתי הולך אצל בקי ללמדו:

דובחים. דפטר במתני' בשוחט

לשם פסח משום דטעה בדבר מלוה

ועשה מלוה: זמנו. של פסח בהול

פועל ידיו חרצה.

ליכא דטעי בה: לא טריד בהו. אין מחשבת הקרבתן בלבו עד

ב) מסכת כלה, ג) [גי' הערוך בערך כז כזיז],

ד) סוכה דף מה:, ה) תרומות פ"ח [מ"ח]

יבמות דף לד., ו) תרומות

פ"ח מ"ח מכות יה:,

נר״ל אומר כל הקרבנות
כל״ל], ח) [עי׳ מכות
יב.], ט) קדושין דף סו:,

י) [ויקרא טו],

תורה אור השלם

1. בָּרֵךְ יִיָ חֵילוֹ וּפֹעַל יַדיו

תְרֶצֶה מְחַץ מָתְנֵיִם קְמָיו

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה חייב וכו' מלוה דנותר: (ב) שם ד"ה

כל שכן בההוא דנותר: (ג) שם ד"ה בשפוד ליכ"

:דנישייליה

ומשנאיו מן יקומון:

נר מצוה בג א מיי׳ פ״ב מהלכות

שגנות הלכה מו: מד ב שם הלכה מ: מה ג מיי פ"ה מהלי דעות הל' ד סמג לאוין קכו טוש"ע מימן רמ סעיף א: בזר ד חיני ח״ד חהלכום

שגגות הלכה י: שגגות הלכה י: בז ה מיי' פ"י מהל' מרומות הלכה יב: ביאת מחדש הל' י:

מאיר בין ראויין בין

מלוה ולא שמחת עונה ואומר ר"י דפריך אלישנא בתרא דפוטר טעה בדבר מלוה אע"פ שלא עשה מלוה הלכך פריך והא איכא (ה) שמחה וטעה בדבר מלוה ומסיק

> רבינו חננאל דהא לית ליה הכא דחייה לשבת כלל, דהא ליכא

ישבת כיי, יווא ייכא הכא תורת מילה כלל בשבת, כי הדר מהיל ליה להאיך דבערב שבת . כשכת, לא טועה בדבר מצוה הוא, ולא נתנה שבת להדחות היום כלל טבו יוווווו וווט כייי לגבי האי גברא לפיכך חייב. אבל אימורי צבור ליכא למימר הכי, אלא אפי' טעה והקריב כמה אפי׳ הכי חייב בשבת להקריר חורות של שרח לעולם, וכיון דניתנה שבת לידחות אמרינן טעה בדבר מצוה פטור. מתני' אם אינן ראויין לפסח אותן הזבחים ששחט בשבת ייבו. ב לשם פסח חייב, ואם הן לשם פסח חייב, ואם הן ראויין ר' אליעזר מחייב חטאת ור' יהושע פוטר. אוקימנא לרבי שמעון אליעזר ור׳ יהושע על . שר׳ אליעזר מחייב חטאת יר' יהושע פוטר. אבל אינן ראויין פוטר. וכן . השוחט לשח אימורי צרור קדשים אחרים בשבת. לשם פסח ואפי׳ אם שחט ---חולין לשם פסח. פוטר אית ליה, משום דמיחלף ודאי חייב, הילכך עגל של ובחי שלמים אע"ג דלא ביה דהוא קדשים ובעי אקרוביה. חולין לשם פסח כלומר כבש של חולין לשם כבש של מחלין ישם כבש של פסוד מיוזקי הלכך פטור, לאפוקי בעלי מומין שנפסלו מהקרבה דלא טריד להו ומיחלף י לא מיחלפי יחיב ר' זירא . וקאמרי אמר ריש לקיש י יחחלת לו שתוד של ווחר נוחוקי לו שפוז של נוחו בשפוד של צלי ואכלו חייב. ור' יוחנן אמר אשתו . נדה בעל חייב יבמתו נדה אם באשתו שעשה מצוה אם באשונו שעשו כיב... חייב ר' יוחנן, כל שכן בנותר דמחייב ר' יוחנן רהא לא עשה מצוה כלל. הוא היום למהר פן יעבור זמנו: בן גרושה. כהן חלל זר גמור הוא דכחיב בכהן הנושא גרושה (ויקרא כא) לא יחלל זרעו שמחללו מדין ליה לשיולי ולא שאילי כהונה: קרן וחומש. שהרי אכלה שוגג: ור' יהושע פוטר. שטעה בדבר מצוה: דאיקרי עבודה. אכילתה כדלקמן: ועבודה. של חלל אבל בנותר דלית ליה

על ריש לקיש. ואקשינן

דהוה ליה לשיולי: םמוך לווםתה. אין לפרש דיודע שהוא סמוך לווסמה ומספהא ליה אם נדה גמורה היא אם לאו דא"כ ביבמתו אמאי פטור כיון דיודע שהוא סמוך לווסתה וסמוך לווסתה דאוריי׳ דנפקא לן מוהזהרתם את בני ישראל אלא יש לפרש שאינו יודע אם הוא סמוך לווסתה אם לאו דהוה ליה לשיולה כיון שאינו יודע והא דאמר בפ"ב דנדה (דף טו.) דכל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן היינו כשיודע שלא הגיע זמן ווסתה דלא חיישינן שמא שינתה ווסתה וה"ה דהוה מלי למימר שחינו יודע חם היא נדה גמורה או לאו אלא נקט דאפילו יודע שאינה נדה כיון דמספקא ליה אם הוא סמוך לווסתה באשתו חייב ומיהו הוה מלי לאשמעינן במספקא ליה אם היא נדה גמורה ואפי׳ הכי ביבמתו פטור:

לדברי

באשתו נמי קא עביד מצוה. ונסמוך נמי פריך והא איכא

שמחת עונה ותימה הא באשתו נדה קיימינן דליכא

שלא נתנה שבת לדחות [וסיפא נתנה שבת לשום הפסח א"ל רבי זירא לרב ביבי והאמר רבי יוחנן מודה היה רבי מאיר בבעלי מומין א"ל בבעלי מומין לא מריך

בהו והאי מריד ביה בעא מיניה רבא מרב נחמן חולין לשום פסח מאי לי א"ר מאיר אמר ליה פומר היה ר' מאיר אפילו חולין לשום פסח והא"ר יוחנן מורה היה ר"מ בבעלי מומין בעלי מומין לא מיחלפי הני מיחלפי ומעמא דרבי מאיר משום איחלופי ולא איחלופי והאמר רב ביבי א"ר אלעזר פומר היה ר' מאיר אפי' עגל של זבחי שלמים ששחמו לשום הפסח אלמא מעמא דר"מ משום דמריד א"ל מריד אע"ג דלא מחלף מחלף אע"ג דלא מריד לאפוקי בעלי מומין דלא איחלופי מחלף ולא מטריד טריד יתיב ר' זירא ורבי שמואל בר רב יצחק אקילעא דר' שמואל בר רב יצחק ויתבי וקא אמרי א"ר שמעון בן לקיש "נתחלף לו שפוד של נותר בשפוד של צלי ואכלו חייב ור' יוחנן אמר יאשתו גדה בעל חייב יבמתו גדה בעל פטור איכא דאמרי כ"ש בההיא דמחייב דלא עשה מצוה אית דאמרי בההיא פמור מאי מעמא התם הוא דה"ל לשיולי אבל הכא דלא ה"ל לשיולי לא ור' יוחנן מאי שנא יבמתו דקא עביד מצוה אשתו נמי קא עביד מצוה באשתו מעוברת והא איכא שמחת עונה שלא בשעת עונתה והאמר רבא ייחייב אדם לשמח אשתו בדבר מצוה סמוך לווסתה אי הכי אפי' יבמתו גמי יבמתו 🌣 בזיז מינה אשתו לא בזיז מינה ור' יוחנן כמאן אילימא כרבי יוסי דתנן רבי יוסי אומר יום מוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ושכח והוציא את הלולב לרשות הרבים פמור מפני שהוציא ברשות דילמא שאני התם דזמנו בהול ואלא רבי יהושע דזבחים דילמא התם נמי זמנו בהול ואלא כרבי יהושע דתינוקות התם נמי זמנו בהול ואלא כרבי יהושע דתרומה ∞דתנן יהיה אוכל בתרומה ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה רבי אליעזר מחייב קרן וחומש ר' יהושע פומר דילמא כדרב ביבי בר אביי דאמר רב ביבי בר אביי בתרומה בערב הפסח דומנה בהול אי נמי שאני תרומה דאיקרי עבודה ועבודה רחמנא אכשר יידתנן היה עומד ומקריב ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה ייכל הקרבנות כולן שהקריב על גבי המזבח פסולין ור' יהושע ימכשיר ואמרינן יימ״מ דר' יהושע שדכתיב ברך ה' חילו ופועל ידיו תרצה ותרומה היכא איקרי עבודה דתניא מעשה בר' מרפון שלא בא אמש לביהמ"ד לשחרית מצאו רבן גמליאל אמר לו מפני מה לא באת אמש לבית המדרש אמר לו עבודה עבדתי אמר לו כל דבריך אינן אלא דברי תימה וכי עבודה בזמן הזה מנין אמר לו הרי הוא אומר

לדחות אצלו] הכא הרי נתנה שבת לדחות אצל קרבן ציבור א"ל רב אשי לרב כהנא הכא נמי הרי נתנה שבת לדחות אצל תינוקות דעלמא א"ל לגבי דהאי גברא מיהת לא איתיהיב: ושאר כל הזבחים ששחטן לשום פסח אם אינן ראויין חייב ואם ראויין רבי אליעזר מחייב חמאת ורבי יהושע פומר: מאז תנא דשני ליה בין ראויין לשאינן ראויין ר' שמעון היא דתניא 6אחד הזבחים הראויין ואחר זבחים שאינן ראויין וכן השוחם לשם אימורי ציבור פטור דברי ר' מאיר א"ר שמעון לא נחלקו רבי אליעזר ורבי יהושע על שאינן ראויין שחייב על מה נחלקו על הראויין שרבי אליעזר מחייב חמאת ורבי יהושע פומר אמר רב ביבי אמר רבי אלעזר פומר היה רבי מאיר אפי' עגל של זבחי שלמים ששחמו

בהקרבתן: אקילעא. לפני הבית מום' ד"ה באשתו וכו' כעין בית שער וקורין פוריי״ה: בשפוד של ללי. של קודש הראוי וטעה: ואכילת קדשים מלוה דכתיב (שמות כט) ואכלו אותם אשר כופר וגו': גליון הש"ם חייב. דטעה בדבר מלוה ולא עשה נמרא יבמתו נדה בעל. עי ינמות ג ע"א תוספות מצוה (א) ונותר חייבים על זדונו כרת ושגגתו חטאת דכתיב (ויקרא יט) ב״ה ואחות אשחו:

מאן

לעזי רש"י פורי"א. אכסדרה.

מוסף רש"י

פטור מפני שהוציא ברשות. ברשות מלוה שהיה טרוד במלוה ומחשב ועסוק וממהר לעשותה ומתוך כך טעה ושכח שהוא שבת, וקסבר ר' יוסי בדבר כרת פטור מקרבן (סוכה מא:). ברך ה' חילו. חללין שבו, חללין שבשבט לוי, דקרא בשבט לוי כתיב (קדושין סו.).

רבינו חננאל (המשר) לווסתן. שנאמר והזרתם את בני ישראל. ואקשינן ויבמתו היה לו לשאול אותה. ושנינן כזיז מינה. כלומר כמו מתבייש הוא לשאול אותה בעניז הזה. דהא לא מצוה כי האי גוונא פטור בהול, שאם לא יטלנו היום עובר זמנו. וכז ר' יהושע דתינוקות, התם נמי משום דזמנו בהול. אבל ביבמתו דהוא יכול לקיומי הדא מצוה וליום מחר, אינו בהול הוה ליה לשיולי ולא שאיל חייב. ונ"א: מצוה למחר וליומא דא ליה לשיולי. לא דזבחים נמי זמנו בהול.

בשוגג רחמנא אכשרה דתנן כו': ברך ה' הילו. בכהנים כתיב ישימו קטורה באפך וגו' וסמיך ליה ברך ה' חילו חללים שבו: אמש. בערב: עבולת דפטר בזמן שנמצא בן גרושה או בן חלוצה, דלמא בתרומות חמץ בערב הפסח דומנה בהול. אי נמי משום דאכילת תרומה נקראת עבודה כרבי טרפון דתני עבודת מתנה אתן את כהונתכם, עשו אכילת תרומה בגבולין כעבודת בית המקדש, ועבודת בן גרושה או בן חלוצה רחמנא אכשרה דתניא היה מקריב על גבי המזבח ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה כל קרבנות שהקריב פסולין ור' יהושע מכשיר. מאי טעמא דכתיב ברן ה' חילו, אפ'י חולין שבו

זבודת

שנאמר פרו ורבו. ושנינן באשתו מעוברת, שכבר נתקיימה מצות פריה ורביה. והא איכא מצות עונה שנאמר שובו לכם לאהליכם. ושנינן שלא בשמחת עונה. כלומר זו הביאה זולתי העונה האמורה בתורה כדתנן בכתובות פרק אע"פ שהעונה האמורה בתורה הטיילין בכל יום וכו׳. והאמר רבא חייב אדם לשמח את אשתו בדבר מצוה. ודחינן זו הביאה בזמן שבא עליה בעת שחייב להתרחק ממנה והוא בסמוך לוסתה, דקיי"ל חייבין ישראל להיות מתפרשין מנשותיהן סמוך